

Förändringar som genomförs i Österbottens välfärdsområde inom ramen för framtids- och anpassningsprogrammet 2024

Analys av svar och kommentarer

Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman muutokset Pohjanmaan hyvinvointialueella 2024

Analyysi vastauksista ja palautteista

Uppllysning av invånarna om förändringarna

- Ett meddelande om informationsmötena och inbesparingsbehoven publicerades på välfärdsområdets webbplats och sociala medier samt offentliggjordes för medierna 26.10.2023
- Välfärdsområdet ordnade två informationsmöten, ett på svenska och ett på finska, 30.10.2023
- De inspelade informationsmötena och materialet från dem fanns på välfärdsområdets webbplats till den 8 november 2023
- Utlåtanden begärdes via en öppen förfrågan som kunde besvaras till den 8 november.

Väestön informointi muutoksista

- Infotilaisuuksista ja säästötarpeista julkaistiin tiedote hyvinvointialueen verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja medialle 26.10.2023
- Hyvinvointialue järjesti infotilaisuudet erikseen kahdella kielellä 30.10.2023
- Infotilaisuuden tallenteet ja materiaali hyvinvointialueen verkkosivuilla tutustuttavana 8.11.2023 saakka
- Lausuntojen pyytäminen avoimen kyselyn kautta 8.11 saakka.

Aktörer som besvarat enkäten

- Respondenter:
 - kommuner och städer (21)
 - organisationer och föreningar (13)
 - påverkansorgan och klientråd (15)
 - privata tjänsteproducenter (6)
 - välfärdsområdets invånare (809)
- Totalt 864 svar

Kyselyyn vastanneet

- Vastaajina:
 - kunnat ja kaupungit (21)
 - järjestöt ja yhdistykset (13)
 - vaikuttamistoimielimet ja asiakasraadit (15)
 - yksityiset palveluntuottajat (6)
 - hyvinvointialueen asukkaat (809)
- Vastausmäärä yhteensä 864

Utlåtanden, kommunerna Lausunnot, kunnat

- Korsnäs
- Laihela - Laihia
- Nykarleby - Uusikaarlepyy
- Vörå – Vöyri

	n	Prosentti
Kaskinen	0	0.0%
Korsnäs	1	4.7%
Kristiinankaupunki	1	4.8%
Kruunupyö	0	0.0%
Laihia	3	14.3%
Luoto	0	0.0%
Maalahti	2	9.5%
Mustasaari	1	4.8%
Närpiö	0	0.0%
Pedersöre	2	9.5%
Pietarsaari	5	23.8%
Uusikaarlepyy	1	4.8%
Vaasa	1	4.8%
Vöyri	4	19.0%
Muu	0	0.0%

N=21

Utlåtanden, påverkansorgan Lausuntoja, vaikuttamistoimielimistä

- ÖVPH äldreråd
- ÖVPH handikappråd
- ÖVPH ungdomsfullmäktige
- Jakobstads äldreråd
- Laihela handikappråd
- Korsholms äldreråd
- Oravais, HVC och allmänmed. avd. personal + andra
- ÖVPH vanhusneuvosto
- ÖVPH vammaisneuvosto
- ÖVPH nuorisovaltuusto
- Pietarsaaren vanhusneuvosto
- Laihian vammaisneuvosto
- Mustasaaren vanhusneuvosto
- Oravainen, TK ja yleislääketieteen osaston henkilöstö + muita

Frågor

- Vad är bra i planen?
- Vad saknas i planen?
- Nämn en (viktig) fråga som du önskar att skulle ändras i planen. Varför?
- Övriga kommentarer?

Kysymykset

- Mikä suunnitelmassa on hyvää?
- Mikä suunnitelmasta puuttuu?
- Mainitse yksi (tärkein) asia, johon haluaisit suunnitelmassa muutoksen. Miksi?
- Muut kommentit?

Vad är bra i planen? (1/2)

Svar 693

- Förändringarna i förvaltningen: effektiveringen av verksamheten och uppluckrandet av förvaltningsstrukturerna
- Kostnadsdämpningen, den jämlika fördelningen av besparingsåtgärderna, det att tjänsterna utvecklas samtidigt som serviceprocesserna effektiveras. Det att servicestrukturen utvecklas så att den bemöter befolkningens behov, exempelvis gemenskapsboende.
- Satsningen på digitala tjänster, förbättringen av tillgången och kompletteringen av de befintliga tjänsterna.
- De mobila tjänsterna, effektiveringen och diversifieringen av tjänsterna som ges hem. Utvecklandet av hemsjukhusverksamheten.

Mikä suunnitelmassa on hyvää? (1/2)

Vastauksia 693

- Muutokset hallinnossa: toiminnan tehostaminen ja hallintorakenteiden keventäminen
- Kustannusten hillintä, säästötoimien jakautuminen tasapuolisesti, samanaikainen palveluiden kehittäminen ja palveluprosessien tehostaminen. Palvelurakennetta kehitetään väestön tarpeita vastaavaksi, esimerkiksi yhteisöllinen asuminen.
- Panostus digitaalisiin palveluihin, parannetaan saatavuutta ja täydennetään olemassa olevia palveluita.
- Liikkuvat palvelut, kotiin vietävien palveluiden tehostaminen ja monipuolistaminen. Kotisairaaloiminnan kehittäminen.

Vad är bra i planen? (2/2)

- Satsningarna på de förebyggande tjänsterna: Familjecentermodellen, seniorrådgivningen och seniorlinjen, de psykiatriska sjukskötarna i skolorna, satsningarna på rehabiliteringen.
- Bevarandet av närservicen, det att man söker inbesparingar genom att slå samman små enheter.
- Minskningen av såväl användningen av köptjänster som anlitandet av hyrespersonal, stärkandet av den egna serviceproduktionen.
- Många respondenter såg inget bra i planen.

Mikä suunnitelmassa on hyvää? (2/2)

- Ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen: Perhekeskusmalli, seniorineuvola ja seniorilinja, psykiatriset sairaanhoitajat kouluissa, panostus kuntoutukseen.
- Lähipalveluiden säilyttäminen, säästöjä haetaan pienten yksiköiden yhdistämisellä.
- Ostopalveluiden ja vuokratyövoiman hankinnan vähentäminen, oman palvelutuotannon vahvistaminen.
- Useat vastaajat eivät nähneet suunnitelmassa mitään hyvää.

Vad saknas i planen? (1/2)

- 581 fritt formulerade svar, många svar med flera olika kommentarer
- I de flesta svaren ställer man sig tveksam till hela planens realism, tidtabell och konsekvensanalys, man anser inte heller att det minskats tillräckligt inom förvaltningen och att ersättningarna för ledning och förtroendevalda är för höga. Medmänsklighet och kundfokus saknas.
- Bättre samarbete med olika aktörer och tydligare information (även lättläst) efterlyses
- En stor del av kommentarerna gäller att man inte borde avsluta olika verksamheter, främst vårdavdelningar och hör närmast under fråga 3
- Man ställer sig tveksam till den ekonomiska realismen och efterlyser tydligare och mer genomskinliga kostnadsberäkningar för förändringarna och beaktande av alternativa kostnader, t.ex. ambulanstransporter och att människor söker sig för vård utanför välfärdsområdet.
 - Vissa ser det som positivt att köpa mera verksamhet av Soite

Mikä suunnitelmasta puuttuu? (1/2)

- 581 vapaasti muotoiltua vastausta, monta vastausta, jossa useita erilaisia kommentteja.
- Monissa vastauksissa suhtaudutaan epäillen koko suunnitelman realismiin, aikatauluun ja vaikutusanalyysiin. Hallintoa ei ole supistettu riittävästi, ja johdolle ja luottamushenkilöille maksettavat korvaukset ovat liian suuria. Inhimillisuus ja asiakaslähtöisyys puuttuvat.
- Vastauksissa peräänkuulutetaan parempaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja selkeämpää (myös selkokielistä) tiedottamista.
- Suuri osa kommentteista koskee sitä, ettei haluta lakkauttaa erilaisia toimintoja, lähinnä vuodeosastoja (kuuluvat lähinnä kysymykseen 3).
- Vastauksissa suhtaudutaan epäillen taloudellisten lukujen realismiin ja peräänkuulutetaan selkeämpiä ja läpinäkyvämpiä kustannuslaskelmia muutoksista ja vaihtoehtoisista kuluista, esim. ambulanssikuljetukset ja ihmisten hakeutuminen hoitoon hyvinvointialueen ulkopuolelle.
 - Jotkut näkevät myönteisenä sen, että Soitelta ostetaan enemmän palveluja.

Vad saknas i planen? (2/2)

- Många kommenterar regionala aspekter och jämlikhet mellan olika befolkningsgrupper, språklig service (finska), svårigheter eller ovilja att använda digitala tjänster och vikten av närservice. Miljöaspekten och belastningen på anhöriga som ska skjutsa till och från service berörs också
- En del av kommentarerna gäller personalens delaktighet, ork och rekryteringsmöjligheter. Finns också förslag på hur arbetsfördelningen mellan olika personalgrupper kan utvecklas
- Under 10% av svaren är konkreta förslag på förändringar i den dagliga verksamheten. De flesta är inte så omfattande att de påverkar nuvarande plan, men förs vidare till verksamheterna som förbättringsförslag

Mikä suunnitelmaasta puuttuu? (2/2)

- Monet kommentoivat alueellisia näkökulmia ja eri väestöryhmien tasa-arvoa, kielipalveluja (suomi), vaikeuksia tai haluttomuutta käyttää digitaalisia palveluja sekä lähipalvelujen merkitystä. Niissä tuodaan esiin myös ympäristönäkökulma sekä omaisten kuormittuminen, kun asiakasta pitää kuljettaa palvelujen piiriin ja sieltä pois.
- Osa kommentaista koskee henkilöstön osallisuutta, jaksamista ja rekrytointimahdollisuuksia. On myös ehdotettu, miten työnjakoa eri henkilöstöryhmien välillä voitaisiin kehittää.
- Alle 10 prosenttia vastauksista on konkreettisia muutosehdotuksia päivittäiseen toimintaan. Useimmat eivät ole niin laajoja, että ne vaikuttavat nykyiseen suunnitelmaan, mutta ne annetaan toiminnoille tiedoksi parannusehdotuksina.

Nämn en (viktig) fråga som du önskar att skulle ändras i planen. Varför? (1/2)

- Totalt 588 svar
- I svaren kom det mycket klart fram att de föreslagna stängningarna av de allmänmedicinska avdelningarna eller de andra vårdavdelningarna (t.ex. Laihela, Oravais) och nattjouren i Jakobstad inte skulle få genomföras, eftersom de inte kommer att skapa några önskade inbesparingar utan tvärtemot kommer att leda till ökade kostnader (ambulans- och taxitransporterna ökar)
- Förslag om att organisations- och närchefsstrukturen borde ses över kritiskt samt att mellanledningen och den högsta ledningen borde gallras och minskas
- Enskilda enheter kan stängas, men helst i något annat område (t.ex. i Vörå, Korsholm, Vasa)
- Stängningarna/inskränkningarna i Jakobstad kommer att leda till en ökad användning av Mellersta Österbottens service
- Få alternativa inbesparingsåtgärder föreslogs, förutom ledningens löner
- Bland annat mötesantalet, mötesarvodena och partistödet kan minskas

Mainitse yksi (tärkein) asia, johon haluaisit suunnitelmassa muutoksen. Miksi? (1/2)

- Yhteensä 588 vastausta
- Vastauksissa korostui erittäin selkeästi, että suunnitelmassa esitettyjä, yleislääketieteen tai muita hoito-osastoja alueilla (esim. Laihia, Oravainen) ja Pietarsaaren yöpäivystystä ei saisi sulkea, koska niillä ei saada toivottuja säästöjä aikaan, päinvastoin synnytetään lisää kuluja (ambulanssi- ja taksikuljetukset lisääntyvät)
- Organisaatio- ja esihenkilörakennetta esitettiin tarkastettava kriittisesti, karsittava ja vähennettävä keski- ja ylintä johtoa
- Yksittäisiä yksikköjen sulkemisia voidaan tehdä, mutta mieluiten toiselta alueelta (esim. Vöyriältä, Mustasaaresta, Vaasasta)
- Pietarsaaren seudun sulkemiset/ supistuksen tulee johtamaan Keski-Pohjanmaan palvelujen käytön kasvuun
- Vaihtoehtoisten säästökohteiden nimeäminen johdon palkkoja lukuun ottamatta oli hyvin vähäistä
- Vähennyksiä voidaan tehdä kokousten määrissä, kokouspalkkioissa ja puoluetuessa

Nämn en (viktig) fråga som du önskar att skulle ändras i planen. Varför? (2/2)

- Avstånden och kostnaderna ökar i och med att servicen centraliseras till större enheter, även saknaden av en fungerande kollektivtrafik utgör ett problem
- Man bör satsa på när- och basservicen och gallra i t.ex. den specialiserade sjukvården
- Minskningen av användningen av köptjänster skapar inte några besparingar, den egna produktionen kan vara dyrare, den privata är effektivare (rehabiliteringen, en del tjänster som ordnas för barnfamiljer), å andra sidan borde man minska dyra köptjänster
- Förnuftigare om personalen förflyttar sig än att kundmassorna anvisas till Vasa
- (När-)servicen för äldre som inte klarar sig hemma ensamma måste tryggas
- Tidsplanen för och konsekvenserna av förändringarna väckte oro

Mainitse yksi (tärkein) asia, johon haluaisit suunnitelmassa muutoksen. Miksi? (2/2)

- Palvelujen keskittäminen isompiin yksiköihin kasvattaa välimatkoja ja lisää kustannuksia, ongelmana myös se, että ei ole toimivaa julkista liikennettä
- Panostettava lähi- ja peruspalveluihin ja karsintaa voidaan tehdä esim. erikoissairaanhoidon palveluissa
- Ostopalvelujen vähentäminen ei tuo säästöjä, oma tuotanto voi olla kalliimpaa, yksityinen tehokkaampi (kuntoutus, osassa lapsiperhepalveluissa), toisaalta kalliista ostopalveluista tulisi leikata
- Henkilöstön liikkuminen järkevämpää, kuin ohjata asiakasmassoja Vaasaan
- Varmistettava (lähi)palvelut vanhuksille, jotka eivät selviä yksin kotona
- Muutosten aikataulu ja niiden vaikuttavuus, seuraukset huolestuttivat

Övriga kommentarer? (1/2)

Servicen

- Telefonsjönsterna som inte fungerar måste åtgärdas
- Tillgången till vården måste bli smidigare
- Oro för närservicen: bl.a. det allt glesare servicenätet i Oravais, Vörå , Laihela och Jakobstad väcker oro
- De digitala tjänsterna är bra, men oro för att de äldre kommer att få mindre service i takt med att de digitala tjänsterna utökas
- Gemenskapsboende är bra, men lämpar sig inte för alla
- Jouren kommer att anhopas och belastningen inom den prehospitála akutsjukvården kommer att öka i och med det komprimerade servicenätet
- Stängningen av vårdavdelningar och belastningen inom hemvården väcker oro: hur ska det här fås att fungera när platserna redan nu är fullsatta
- Mer insatser på förebyggande arbete
- Husläkarmodellen bör tas tillbaka
- Köptsjönsterna bör minskas

Muut kommentit? (1/2)

Palvelut

- Toimimattomat puhelinpalvelut korjattava
- Hoitoon pääsyä sujuvoitettava
- Huoli lähipalveluista: mm Oravaisten, Vöyrin, Laihian ja Pietarsaaren supistuva palveluverkko huolestuttaa
- Digipalvelut hyvä, mutta huoli ikääntyneiden palveluiden heikkenemisestä digipalveluiden laajentumisen myötä
- Yhteistöllinen asuminen hyvä, mutta ei toimi kaikille
- Päivystyksen ruuhkautuminen ja ensihoidon kuormituksen lisääntyminen palveluverkon tiivistymisen myötä
- Vuodeosastojen lakkauttaminen ja kotihoidon kuormittuminen huolestuttaa: miten saadaan toimimaan kun nytkin paikat täynnä
- Ennaltaehkäisevään työhön tulee satsata enemmän
- Omalääkärimalli takaisin
- Ostopalveluiden rajoittaminen

Övriga kommentarer? (2/2)

Invånarna och likabehandlingen

- Invånarnas känsla av trygghet minskar när servicen flyttas längre bort
- Oro för att de som bor på landsbygden inte ska ha tillgång till likvärdiga tjänster
- Den språkliga jämlikheten bör iakttas
- Samarbetet med andra välfärdsområden bör ökas, bl.a. Soite
- Man borde ta lärdom av misstagen i Sverige och å andra sidan ta lärdom av det som fungerar i den svenska modellen
- Det behövs en konsekvensbedömning för att se hur planerna utfaller och påverkar olika befolkningsgrupper

Ledningen, förvaltningen och personalen:

- Det är mycket viktigt att de befintliga resurserna och tjänsterna används fullt ut
- Förvaltningen borde gallras mer
- Antalet direktörer måste minskas och deras löner sänkas
- Oro för vårdpersonalens och läkarnas tillräcklighet, rekrytering, omsättning och arbetshälsa
- Oro för att de anställdas arbetsplatser flyttas längre hemifrån
- Personalen måste engageras bättre i planeringen av förändringarna

Muut kommentit? (2/2)

Väestö ja yhdenvertaisuus

- Väestön turvallisuudentunne vähenee, kun palvelut viedään kauemmaksi
- Huoli maaseudulla asuvien ihmisten yhdenvertaisista palveluista
- Kieleen liittyvä yhdenvertaisuus huomioitava
- Yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden kanssa pitää lisätä, mm Soite
- Pitäisi oppia Ruotsin virheistä ja toisaalta ottaa oppia Ruotsin toimivasta mallista
- Vaikutusten arviointia tarvitaan, että nähdään miten suunnitelmat kohdistuvat ja vaikuttavat eri väestönsiin

Johto, hallinto ja henkilöstö:

- Olemassa olevien resurssien ja palvelujen käyttäminen täydellä potentiaalilla on erittäin tärkeää
- Hallintoa pitäisi karsia lisää
- Johtajien määrää pitää vähentää ja palkkoja laskea
- Huoli hoitohenkilökunnan ja lääkäreiden riittävydestä, rekrytoinnista, heidän pysyvyydestään ja työhyvinvoinnista
- Työntekijöiden huoli työpaikkojen siirtymisestä kauemmas kotoa
- Työntekijöitä pitää osallistaa muutosten suunnitteluun paremmin

Tack
Kiitos